

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2020

VIII. volební období

Pozměňovací návrh

poslankyně Moniky Červíčkové a poslance Jiřího Maška

k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

(Sněmovní tisk č. 1084)

Pozměňovací návrh poslankyně Moniky Červíčkové a poslance Jiřího Maška k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

1. V čl. I bod 221 zní:

„221. V § 61 odst. 4 se za slova „účastníků hlasové komunikační služby“ vkládají slova „a účastníků využívajících předplacené karty v jeho síti a je oprávněn pro účely této databáze získávat a používat jejich rodná čísla a v případě cizinců jméno, příjmení, datum narození a místo narození“.“.

2. V čl. I se za bod 223 vkládá nový bod 224, který zní:

„224. Za § 61 se vkládá nový § 61a, který zní:

„61a

Prodejce předplacené karty je pro účely vedení databáze podle § 61 odst. 4 oprávněn získat rodné číslo a v případě cizinců jméno, příjmení, datum narození a místo narození účastníka, který si zakoupil předplacenou kartu, a povinen předat tyto údaje podnikateli poskytujícímu veřejně dostupnou telefonní službu, v jehož síti má být předplacená karta využita.“.“.

Ostatní body se přečíslojí.

3. V čl. II se za bod 16 vkládá nový bod 17, který zní:

„17. Uživatelé stávajících aktivních anonymních SIM karet mohou karty dodatečně registrovat u příslušného podnikatele poskytujícího veřejně dostupnou telefonní službu, v jehož síti má být předplacená karta využita. Při registraci jsou povinni uvést osobní údaje dle § 61a zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů. Neprovedou – li registraci ve lhůtě 6 měsíců od nabytí účinnosti

§ 61 odst. 4 zákona, provede příslušný podnikatel poskytující veřejně dostupnou telefonní službu, v jehož síti má být předplacená karta využita, deaktivaci SIM karty.“

Ostatní body se přečíslovají.

Odůvodnění

Předkládaný pozměňovací návrh je motivován snahou o ochranu podstatných bezpečnostních zájmů České republiky a zabezpečení informací o záměrech a činnostech namířených proti demokratickým základům, svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, a zároveň snahou o ztížení možnosti páčání závažné organizované trestné činnosti.

Je známou skutečností, že v současné době lze v České republice zakoupit předplacenou SIM kartu do mobilního zařízení i anonymně v rámci maloobchodního prodeje. Podnikatel poskytující veřejně dostupnou telefonní službu ve smyslu novelizovaného zákona (telefonní operátor) je sice povinen vést veškeré jemu dostupné informace o takto zakoupené SIM kartě, nicméně tato povinnost nepokrývá identifikační údaje osob, které SIM kartu využívají, jejichž totožnost tak nelze žádnými prostředky zjistit. To otevírá prostor pro případné zneužití předplacených SIM karet pro komunikaci a koordinaci aktivit, které směřují proti bezpečnostním zájmům České republiky.

Z hlediska působnosti zpravodajských služeb jde o významný bezpečnostní problém, který je spojen zejména se situací v oblasti mezinárodního terorismu. Jsou zadokumentovány konkrétní případy, kdy osoby zapojené do teroristických aktivit cíleně pořizovaly předplacené SIM karty na území České republiky právě z důvodu, aby znesnadnily odhalení své skutečné identity. Mimo jiné šlo například o teroristy zapojené do plánování velkých teroristických útoků v Evropě v roce 2015. Pořizování předplacených SIM karet na území České republiky se v zadokumentovaných kauzách stalo modem operandi teroristů sympatizujících s tzv. Islámským státem.

Rovněž Policie České republiky eviduje mnoho zadokumentovaných protiprávních jednání, kde podezřelé osoby cíleně využívaly předplacené anonymní karty telefonních operátorů. Následné ztotožnění konkrétní osoby, která by byla označena jako důvodně podezřelá (a případně i následně obviněna), je velmi obtížné, v některých případech neproveditelné. Nadbytečně se tedy zatěžuje justiční aparát proto, aby policejní orgány dospěly alespoň k nějaké informaci, která by vedla k úspěšnému odhalení pachatele trestné činnosti.

K uvedeným rizikům přispívá skutečnost, že Česká republika je v současné době ve střeoevropském prostoru jedinou zemí, kde lze anonymní SIM karty zakoupit, čehož jsou si vědomy, a tuto možnost reálně využívají, nejen teroristické skupiny, ale i mezinárodní zločinecké skupiny. Tím dochází vedle vzniku reálných bezpečnostních rizik též k poškozování mezinárodního renomé České republiky, pokud jde o oblast bezpečnosti.

Aby bylo možné shora popsaným rizikům efektivně čelit, navrhuje se, aby prodejci předplacených SIM karet měli povinnost od kupujícího zjistit jeho jedinečný identifikátor (rodné číslo), a v případě cizinců, kteří tímto jedinečným identifikátorem disponovat nemusí, kombinaci osobních údajů, které umožňují jejich jedinečnou identifikaci (jméno, příjmení datum narození a místo narození), a následně tyto údaje poskytnout příslušnému telefonnímu operátorovi. Telefonní operátor je pak povinen informace z databáze týkající se uživatelů předplacených SIM karet (a účastníků hlasových komunikačních služeb v dané síti) poskytnout na základě speciálního zmocnění v § 11b zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zpravodajské službě, která provede jejich vyhodnocení v kontextu ochrany ústavního zřízení, významných ekonomických zájmů, bezpečnosti a obrany České republiky, anebo na základě zmocnění v § 66 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, policii pro plnění jejich zákonných úkolů při předcházení a odhalování trestné činnosti.

Z hlediska mezinárodní komparace lze uvést, že registrace uživatelů předplacených SIM karet je ve světovém měřítku standardem. Podle zprávy mezinárodní asociace operátorů GSM Association z března 2020 (materiál „Access to Mobile Services and Proof of Identity 2020: The Undisputed Linkages“, zdroj:www.gsm.com) byla povinná registrace SIM vyžadována ve 155 státech.

V evropském kontextu je, jak vyplývá z následujícího výčtu, povinné prokázání totožnosti spojené s registrací uživatele zavedeno ve většině států, konkrétně v Německu, Rakousku, Francii, Slovensku, Polsku, Maďarsku, Španělsku, Švýcarsku, Belgii, Itálii, Norsku, Řecku, na Ukrajině, v Rusku, Bělorusku, Albánii, Černá Hoře, Kosovu, Bulharsku, Lucembursku, Monaku a San Marinu.

Naproti tomu prokázání totožnosti při nákupu SIM karty není povinné v následujících evropských státech: Velká Británie, Nizozemsko, Lotyšsko, Rumunsko, Chorvatsko, Švédsko, Dánsko, Finsko, Island, Litva, Estonsko, Irsko, Portugalsko, Kypr, Slovinsko, Srbsko, Bosna a Hercegovina, Andorra, Lichtenštejnsko, Moldavsko.

Ačkoliv tedy převaha států s povinnou registrací v Evropě není tak drtivá jako v celosvětovém kontextu, z hlediska České republiky je podstatné, že tato povinnost je zakotvena v právních

řádech Německa a Rakouska, v právních řádech všech zbývajících států skupiny V4, jakož i v právních řádech všech největších členů EU.

Z hlediska ústavnosti představuje návrh zásah do práva na soukromí. Jde však o zásah, který Evropský soud pro lidská práva shledal přípustným. V té souvislosti je třeba uvést, že používání předplacené karty běžným způsobem uživateli ve skutečnosti nezaručuje anonymitu. Ke skutečné nemožnosti identifikace uživatele dochází výhradně v případě nestandardního využití karty, které účastník služby zpravidla nepoužívá.

Platné znění

§ 61

(4) Podnikatel poskytující hlasovou komunikační službu je povinen vést aktuální databázi všech svých účastníků hlasové komunikační služby **a účastníků využívajících předplacené karty v jeho síti a je oprávněn pro účely této databáze získávat a používat jejich rodná čísla a v případě cizinců jméno, příjmení, datum narození a místo narození.** ~~Podnikatel poskytující hlasovou komunikační službu prostřednictvím mobilní sítě elektronických komunikací v této databázi vede rovněž jemu dostupné údaje o aktivovaných předplacených kartách v jeho mobilní síti. Podnikatel poskytující hlasovou komunikační službu je oprávněn pro účely databáze účastníků získávat a používat jejich rodná čísla.~~

61a

Prodejce předplacené karty je pro účely vedení databáze podle § 61 odst. 4 oprávněn získat rodné číslo a v případě cizinců jméno, příjmení, datum narození a místo narození účastníka, který si zakoupil předplacenou kartu, a povinen předat tyto údaje podnikateli poskytujícímu veřejně dostupnou telefonní službu, v jehož síti má být předplacená karta využita.

Čl. II

Přechodná ustanovení

17. Uživatelé stávajících aktivních anonymních SIM karet mohou karty dodatečně registrovat u příslušného podnikatele poskytujícího veřejně dostupnou telefonní službu, v jehož síti má být předplacená karta využita. Při registraci jsou povinni uvést osobní údaje dle § 61a zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů. Neprovedou – li registraci ve lhůtě 6 měsíců od nabytí účinnosti § 61 odst. 4 zákona, provede příslušný podnikatel poskytující veřejně dostupnou telefonní službu, v jehož síti má být předplacená karta využita, deaktivaci SIM karty.